

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.
Nyitótérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczer Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egysz. évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dís-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A magyar ipar pártolásáról.

Írta: id. Bajusz József.

— márc. 27.

A magyar ipar pártolása oly elengedhetlen kötelessége mindenkinnek, aki a magyar névre, a magyar nemzethez tartozandóságra igényt tart, hogy e kötelességet a saját maga, a hozzá tartozó család tagjai és a Hazá jól felfogott érdekében, már régen teljesíteni, életbeléptetni és adott helyzetünkben szigorúan betartanunk kellett volna még akkor is, ha a jelenleg dúló veszély: „alkotmányos létünknek a hatalom általi megtámadtása“ be nem következett volna is.

Mert a hazai ipar kötelező pártolása, a mellett, hogy a nemzeti, a magyar érzést, az összetartozandóság eszméjét fejleszti, — a mellett, hogy a magyar családok köréből hivatva van, a családra nézve kártékony, — mert legtöbb esetben a család jövedelméből nem is fedezhető luxus cikkekkel piperét kiküszöbölni, erkölcsileg is hatni fog egyszerűségével a közéletben, mert mérsékelni, korlátozni fogja, a mai napság már megbotránkoztatól kultivált piperét és hiúságot, ami még a testi és lelki erő, a jellem kifejlesztésére is bénítólag hat.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A polgári szabadság kis kátéja.

A haladni vágyó honfiak számára írta:
II. Maró Gergely.

Egymást érik a kormány tilalmi intézkedései. Békót vernek a polgári szabadságra. Királyi biztosok segítene a törvénytelenések végrehajtásában. Kéme veszik körül mindazokat, kik egyéniségükkel fogva a polgárság politikai vezetésére hivatottak. Elnyomnak minden ellenvéleményt s megnyirbálják a sajtó szabadságot. S ezt nevezi a kormány a rend és béke előmunkálatának.

Polgártársaink iránt való jóindulatból rövid kivonatát adjuk mindazon vétkes cselekvényeknek, amelyek miatt a hatalom üldözéseinek lehetnek kitéve. Tanácsos lesz a káté minden pontját megszívlelni s csak azon polgári és emberi jogokat gyakorolni, amelyekre a tilalom nem vonatkozik. (Ha ugyan ilyen jog is létezik még!)

1. Nem szabad sem élőlőszóval, sem írásban kinyilvánítani, hogy Magyarország önálló ország és csak saját törvényei szerint kormányozható.

2. Nem szabad a nemzet alkotmányát és törvényeit úgy magyarázni, hogy az Ausztriának eddig él-

Ha a magyar nemzet minden tagja, vagy csak a magát magyarnak nevező nagy többség, szigorúan betartaná a magyar ipar pártolását, hiába gátolná a hatalom az önálló vámterület életbeléptetését, mert minden magyar lakása küszöbén álltana fel tilalmat, melyen az osztrák áru, az osztrák gyártmány át nem léphetne és egy két év múlva az osztrák — saját érdekében — maga kinálná azt, a mit 1917-ig kitolni szándékozik, a magyar önálló vámterületet.

A magyar ipar kötelező és hűséges pártolása fellendítene kereskedőink és iparosaink helyzetét, mert biztosra vehető bevők, megrendelőik tudatában ők is igyekeznének a közönség magyaros igényeit „lehetőleg“ kielégíteni és mint előre látható, minden kellékre nézve magyar gyárak gyorsan emelkednének.

„Lehetőleg“ — de mikor a Hazá üdvéről van szó, érzük be azzal ami van, ami hazánkban található.

Azok a főuraink és főurnők, akik a magyar ipar jelenlegi pártolását kezdeményezték, megérdemlik elismerésünk és hála tisztelgetésünk, de valljuk meg őszintén, hogy ideje is volt már... és még többet, sokat kell tenniök, a míg az atyák, a

vezett törvényes előjogait (?) megcsorbítsa.

3. Nem szabad a kormányt olyan törvényteleneknek bélyegzett eljárásért felelősségre vonni, amellyel az az összbirodalom érdekeit szolgálja törekszik.

4. Nem szabad a közös ügyekbe másként, mint föltétlenül helyesleg beleszólani s a közös költségek hova fordítása iránt közelebbről is érdeklődni.

5. Nem szabad a parlament törvényhozói jogát úgy magyarázni, hogy hozott törvényei lefelé és fölfelé egyaránt kötelezők.

6. Nem szabad a parlamentnek megakadályoznia a kormány semmimű rendeletét, mert az a parlament föltött áll.

7. Nem szabad azt kívánni, hogy a nemzet pénzüdjét elsősorban a nemzet boldogítására fordítsa a kormány; ennek megítélésére különben a nemzet még nem elég érett.

8. Nem szabad kétségbe vonni a kormány azon jogát, hogy a parlamenttől meg nem szavazott adót is be- és végrehajthatja.

9. Nem szabad a nemzetnek választójogát úgy gyakorolnia, hogy az egybegyűlt parlament a mindenkor törvényes kormány törekvéseit ne támogatassa.

10. Nem szabad a nemzet vér-

nagy elődök mulasztásait — e nemzettel szemben — helyre pótolhatják...

Istenem! mily más volna e jelenlegi nemzeti küzdelemnek még csak a külszine is, ha az osztrák itt Magyarországon, egy legalább 8-10 millió, magyar ruhát viselő magyart látva a nemzeti ellentállás, a nemzeti küzdelem táborában!...

Annak pedig, hogy ez így nives, mondjuk meg őszintén, leginkább, sőt egyedül főuraink indolenciája, — a magyar nemzet céljától eltekintés, — más nemzetek majmolása, — a kényelmeskedés és a kárhuzatos luxus mimelése voltak az okai és főuraink az okozói, mert fájdalom! de ki kell mondanunk, hogy a magyar közeposztály, az ugynevezett „gentry“ és még inkább az itt lakó más rétegek, ott, ahol öltözködésről, viseletről van szó, mágnásainkra tekintenek, ezek szabják meg a magyarországi divatot, ami eddig, — egy két év kivételével — nem volt egyéb, mint a külföld, különösen pedig az osztrák divat majmolása.

A negyvenes és hatvanas években már volt e nemzetnek egységes és lélekemelőleg elragadóan szép magyar öltözéke.

Akkor írta Jókai:

adóját a közös hazá védelmén kívül egyébre is pazarolni.

11. Nem szabad a hadseregbe a roszul értelmezett polgári szabadság eszméjét beleoltani. Nemzet és hazá az egyenruhán belül csak akkor léteznek, ha annak értelme az osztrák nagyhatalom.

12. Nem szabad a katonának nemzeti nyelvén megszólalni, nemzeti hőseit például venni s a német felsőség minden rangidősbjének nevével olyanokat is hangoztatni, mint Rákóczy, Kossuth. Ezek nem katonák, ezek rebellesek voltak.

13. Nem szabad hangoztatni és követelni az önálló magyar hadsereget, sem a magyar honvédségnek teljes hadi készütségét és felszerelését sürgetni, mert a hazát akkor a közös hadsereg segítsége nélkül is megvédehetné.

14. Sem a hazában, sem a külföldön nem szabad olyan téves tanokat hirdetni, mintha Ausztria hazánk elnyomására törekednék: a külföldön egyébként nincs is értelme az ilyen tanoknak, mert ott közjogi helyzetünket Ausztria már rég elmagyarázta, kivéve talán az Új-világot, a hol ez a veszedelmes tan számos hívőre talált.

15. Nem szabad sem élőlőszóval, sem tollal politikai nézeteket megvallani, ha azok a kormány intenciójával netalán ellenkeznének.

„Arany csipkés fejkötőben,
Milyen búbajos a nőnem.“

Én láttam még megyénk házában tartott táncvigalmainkon mágnás nőinket olcsó kárton szövött, de magyar szabásu ruhákban, magyar főkötőben, — minden ékszer nélkül — megjelenni és őket az ott jelen volt hazafias közönség nem csak megbámulta, hanem e hazafias fellépésükért elismerésének ott és mindenütt ahol velök találkozott, elismerő hálás kifejezését nyilvánította.

Hogy elhagyták a magyarok, a magyar szabásu öltönyt viselését, annak — tudom — nem a nők, hanem férjeik s az 1867-iki úgy nevezett: „kibékülés“ voltak okai és okozói.

Megfoghatatlan, hogy midőn minden keleti nemzet büszkén viseli saját nemzeti öltözetét, csak a magyar nemzet az, amely német, (osztrák) plundrában jár, hogy viseletében külsőleg se legyen az osztrákoktól megkülönböztethető!

Ha elismerjük a nagy Kossuth Lajos éles belátását jövendőnkbe kövessük tanácsát és járjunk — az általa kitaposott nyomon.

Kossuth Lajos már 1844-ben megalakította a magyar ipart pártoló védegyletet, a mikor aztán a magyar nemzet — gaz-

16. Nem szabad a polgárság gyülekezési jogát politikai izgatásokra felhasználni; de mert ez ugylátszik elkerülhetetlen, minden gyülekezési jog elvből eltörendő, esetleg fegyveres erővel ellenőrizendő.

17. Nem szabad a hazá egyetlen közhivatalnokának sem politikával foglalkoznia, ha csak az illetékes felsőbb forum jóváhagyását és felszólítását arra meg nem kapta. Ezzel azonban nincs korlátozva a hivatalnokok polgári szabadsága, csak irányítva.

18. Amennyiben a polgárság tekintélyes része nincs hivatalos ellenőrzés alatt, ezek politikai nézetének heljes irányba terelésére teljhatalmu biztosok küldetnek ki, akik jó akaratu felvilágosítással szolgálnak mindenkinek s egyuttal teljhatalommal rendelkeznek minden veszedelmes áramlat elnyomására.

19. Nem szabad megtűrni az elévült és elfajult politikai pártköröket, melyek melegágyai az összbirodalmi eszmét megdönteni törekvő áramlatoknak.

20. Nem szabad olyan lapokat, könyveket kiadni, amelyekben akár a jelen politikai helyzetre, akár annak oszlopos tagjaira vonatkozó becs-mérlő kifejezések és illetéktelen bírálatok foglaltatnak. Ez a korlátozás különben csak a „szabad sajtó“ méltóságát fogja visszaállítani.

RUM, COGNAC és TEA

nagy választékban és jutányosan kapható
HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyáru üzletében (DROGERIA.)

Sátoraljaujhely, Főtér.

dagja és szegénye — mind „honi” ruhát viselt és még a nótája is úgy szólt a magyar asszonynak:

„Elment az én uram Pestre,
Majd haza jön holnap este,
De ha nem hoz „honi” ruhát,
Nem neki virít a virág!”...

Tehát fel a magyar öltözetel, fel a magyar főkötővel ti aranyos, magyar nemzeti tulipános magyar nők! — Előre bátran! a Haza jól felfogott érdekében és titeket e Haza minden igaz fia követni fog...

Egy régi magyar dalban már hajdan is szerepelt a tulipán:

„Felrakom a tulipános ládám,
Furujám, dudám.”

Pártoljuk a magyar ipart és nemzeti viseletet.

Az erőszak Sárospatakon.

A sárospataki szolgabírók elmozdítása.

További elmozdítások.

— márc. 26.

Megkezdődött tehát a „nagy munka”. A vármegye törvényhatóságának rendelkezéseire, de mindenek fölött a magyar állam szentesített törvényeihez ragaszkodó s ezeknek engedelmeskedő tisztviselők rövid uton, zsandárok beavatkozása mellett tettek ki hivatalaikból.

Nem meglepetésszerű az önkény embereinek emez eljárása, hiszen elvöltünk rá készülve már, mint hosszas betegség után a halálra, csak a katasztrófa bekövetkezésének pillanatát nem tudtuk. Most már ez is megtörtént, tényekről referálunk.

F. hó 26-án reggel dr. Kazay László alispán helyettes és Amánt Béla volt hadbíró és volt tornai szolgabíró (s lehet, hogy rövid idő múlva a volt sárospataki főszolgabíró címmel is ékeskedő) új vigéc megfelelő zsandár kíséret mellett kiutaztak Sárospatakra, hogy a főszolgabírói állásáról már régen lemondott ifj. Meczner Gyulát és Bernáth Béla főszolgabírót

21. Nem szabad a polgárságot az esetleg mégis bekövetkező választások előtt befolyásolni, erről kizárólag a kormány fog gondoskodni.

22. Nem szabad a népet arra tanítani, hogy a mostani gazdasági berendezkedés a hazát Ausztria fejős tehenévé teszi. Östermelő államban nincs az iparnak és kereskedelemnek szélesebbkörű kifejlesztésre szüksége.

23. Nem szabad a munkásosztályt, mely politikai jogokért küzd, arra kioktatni, hogy ilyen jogok csak független államban létezhetnek. Ezen jogok mibenlétéről ugyan nincs is fogalmuk, de ez mellékes, mert csak így válhatnak hatalmas eszközeivé a hatalomnak, mely helyettük is gondolkodik.

24. A polgári szabadságnak itt még fel nem sorolt káros hajtásaitól mindenki tartózkodjék s elégedjék meg azokkal, amik ezeken kívül még fennmaradtak s azok békés élvezetében nagygyá és hatalmassá teszik azt a tágabb értelmű hazát, amelynek a neve osztrákbírodalom s amelynek eddig is hazánk volt szerényen viszávonuló támasza és erőssége.

A polgári jogoknak és szabadságnak összefoglalását egyelőre kifejtette a kátéból II. Maró Gergely, egyelőre csak anyaghány miatt.

És még azt mondják, hogy nem boldog a magyar, nincs szabadsága, nincs joga, csak kötelessége! Nincs szabad véleménynyilvánítási joga, nincs sajtószabadsága!

A. K.

kilakoltassák, és a vármegye nagyreményű jövevényének, Amánt Béla urnak a hivatalát átadják.

Részletes tudósításunk a sárospataki kilakoltatásról a következő:

A bevonulás.

A törvénytelen kormány közgei a sárospataki járás szolgabírót tegnap, f. hó 26-án mozdították el hivatalukból karhatalommal. Már előző nap este megérkezett a városba 50 csendőr Bariss Árpád csendőr százados és Lukovics főhadnagy vezetése alatt. A diákság nagy tüntetést rendezett a csendőrség ellen, gyalázó kifejezések röpkedtek feljök, majd a Kossuthnóta magasztos hangjai mellett kísérték végig a városban őket. Ezután Horváth gyógyszerész házához vonultak, ahol a jelenlevő s elmozdításra váró főszolgabírót ünnepelték. 26-án reggel öt órára pedig megérkeztek Ujhelyből a honvéd bakák Neubauer kapitány vezetése alatt s 8 lovasesendőrr.

Jelenet a főszolgabírói hivatalban.

Borus idő volt, mintha csak a természet is szomorodott volna e munka felett, melynek színhelye a szolgabírói hivatal volt. — Fél 9 óra előtt megérkeztek a csendőrök s a hivatal előtti térséget szorosan körül zárták. A hazafias közönség s a diákság azonban már jóelőre elhelyezkedett a hivatal udvarán. Fél 9 órakor jött a menet egy honvéd századtól kísérve. Dr. Kazay helyettes alispán és az új jelölt Amánt Béla, a szolgabírói hivatalba mentek, ahol már vártak reájuk a szolgabírók. Kazay felmutatva felhatalmazását, kérdést intézett ifj. Meczner Gyula főszolgabíróhoz, hogy megkapta-e Pallavicini főispán rendeletét.

— Valami levelet kaptam! — válaszolá.

— Rendeletet! — ismétlé nyomatékkal a h. alispán.

— Azt nem, hanem valami levélkét kaptam.

— Eleget tett ön az abban foglalt főispáni rendeletnek?

— Nem, mert én Zemplén vármegyében Pallavicini nevű főispánt nem ismerem.

Most Bernáth tb. főszolgabíró felé fordulva, kérdezi:

— A főispáni rendelet értelmében átvette ön a főszolgabírói hivatalt?

— Mivel magukat semmiknek és senkiknek tekintem — felelt Bernáth — nem engedelmeskedtem!

Kéznel levő főispáni rendelet értelmében önök hivataluktól felfüggesztem s felszólítom, hogy hivatalukból azonnal távozzanak! — szolt Kazay.

Erre ifj. Meczner Gyula főszolgabíró hazafias érzelmeitől elragadtatva, íróasztalára ütve erőlyesen a következőket jelentette ki:

Én magát és főnökét nullának tekintem s törvényes jogaimra hivatkozva kijelentem, hogy hivatalomat el nem hagyom!

Kazay ekkor beszélt Bariss Á. csendőr százados, ki négy csendőrrel megjelenve a szolgabírót távozásra szólította fel.

Erre Meczner főszolgabíró felállt és mondá:

— Az erőszaknak engedek — Kazay mellett elhaladva megvető kézmozdulat mellett mondá Kazaynak — de önt semminek tekintem.

Mindezeket Bernáth Béla t. b. főszolgabíró is ismételte.

A kivonuló tisztviselőket a diákság s a nagyszámu hazafias közönség zajosan ünnepelte. Ezen gyászszertartás alatt az épületre fekete lobogót tűztek ki s kezdődött a szinpad komédia.

Kún Danyi deputációja.

Azonnal megjelent egy diszes deputáció Kun Dániel néhai földbírtokos s jelenleg haladóparti lapszerkesztő vezetésével. A kompániában

ott volt Steinfeld Jenő, a főiskolai nyomdából kikopott bérlő, Molnár János g. kath. kántor, Jónás Ferenc, cigány-kontrásból lett hentes s 3 parasztember. Kun Dániel szónok miután összeszidta a koalíciót, a vármegye vezető urait, a most elmozdított szolgabírót, a városi főbíró stb. dicsőhymuszokkal köszönti az új érát s embereinek erőt, egészséget kíván, hogy az általa, „életével és vagyonával alakított” járást felvirágoztassák. Az élmeglys dikióra Kazay válaszolt. Elmondta, hogy ő függetlenségi ember, de hát megtért s most a haza szolgálatába szegődött. Utána a szánalmas kinézésű, ujdonsült főszolgabíró, Amánt Béla beszélt volna, de mindössze annyit tudott kimakogni, hogy ő dolgozni akar. Most egy pálinkaszagu, betanított parasztember nyögte el, hogy ők Sárospatak mostani főbírájával nincsenek megelégedve s mást kérnek helyette. Meg is ígérte Kazay erősen, hogy egy hónap alatt más bíró lesz.

A főiskolai ifjuság fátylászmenete.

Miután a kebelbaráti ölekezés megtörtént, megjelent a sárospataki főiskola ifjuságának küldöttsége akik engedélyt kértek az elmozdított szolgabírók tiszteletére rendezendő fátylászmenethez. Az új szolgabíró nagy zavarban volt, mert nem tudta mit feleljen. Zavarából Kazay segítette ki. Persze, hogy nem kaptak engedélyt. Azután jöttek a jó komák: a szocialisták Batic Gyula, Ujhelyből kitiltott de Kristóffy parancsára itt rekedt kömives vezetésével, akik azt kérték, hogy a Meczner által betiltott körhelyiségeket nyitassa meg az új elvtárs főszolgabíró ur. Kecsegtető ígéretek özőnével megrakodva távoztak ezek is. Ezután a jegyzőkönyvet irták meg a jövevények s átvették a hivatalt.

Boykottált tanító.

Itt említjük meg, hogy a sárospataki tanítótestület tagjai Molnár János g. kath. kántort bojkottálták. Azonnal egy ívet irtak alá, melyben becsületszavukra megfogadták, hogy nevezettel minden összeköttetést megtagadnak s öt kartársukat el nem ismerik s megvetésökkel sujtják. — Ugyisint Z. Szombathy István hitanhallgatót is, aki az új főszolgabíróhoz dijnoknak szegődött.

Az új főszolgabíró a szomszéd községben, Ujpatagon Turján Gábor jegyzőnél fog lakni, mert Sárospatakon nem adtak neki lakást.

Amánt ur, akit Patakon „non amant” becses jelenlétével tehát legalább éjjelenként nem fertőzötteti Patak levegőjét.

Amánt ur előleget kér.

Hogy miféle alakok veszik át törvényes tisztviselőink kiűzésével „csendes bírodalmukat”, annak illusztrálásul szolgálhatunk pár adattal.

Amánt Béla ujdonsült pataki főszolgabíró urat beiktatták hivatalába március 26-án délelőtt. A kitiűző hivatalnok már délután megkezdte hivatali működését, és pedig oly vehemenciával, amitől csakugyan nagyot bámult — az ő közvetlen felsősége. A legelső ügyirat ugyanis amit a tisztelt ur elintézett, kérvény volt a vármegye alispánjához, melyben Amánt ur 3 havi fizetésének megfelelő összegű fizetési előleget kér! Nem rossz. Minden magyarázat nélkül is kitálja akárki, hogy az új főszolgabíró ur tisztesség szolván szűkös anyagi viszonyok közt él. Kár hogy előbb nem jött, míg Kispál megtanithatta volna harisnyák önzekü kimosására.

Legyen boldog Amánt ur babérain, ki a fene tudja mi nem volt már. A megkísérelt pataki főbíroság is aligha fog egészségére válni.

További elmozdítások.

Diószeghy János varannói főszolgabírót és tisztársát Pilissy Béla szolgabírót is elmozdították már. Helyüket azonban még mindig csak

Kis István rendőrfogalmazó tölti be, mert nincs elég vigéc az őgróf most járt Budapesten ilyen vállalkozásra kész urak keresése végett és csak ha kirándulása sikerrel jár, akkor ismétlődik meg Varannón is a pataki komédia.

Egy hórihorgos alakot látunk két nap óta itt lézengni a városban; ez állítólag homonnai főszolgabíró jelölt. A nadrág csak éppen hogy le nem esik a szerencsétlenről, a homonnai hűvös levegő majd igen megtalálja libegtetni rajta.

Dr. Szirmay István tisztí főügyész és Bernáth Aladár tb. főjegyző a főispán „kiküldő” rendeleteire rá se hederítettek, tehát bizonyos, hogy ők is elmozdítottak.

Ujabb kinevezések.

Van szerencsénk egyuttal két új alakot is bemutatni. A sárospataki járásban szolgabíró lett dr. Bolgár Elek ügyvédjelölt Budapestről, a vármegye I. aljegyzői s tb. főjegyzői székét pedig Fritsch Albert volt barsvármegyei aljegyző foglalta el. Nyugodtan mondhatjuk tehát, hogy a szélrőzsa minden irányból szállingóznak az éhes dongók a lépes mézre.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Nagymihály és a fogyasztási adók. Nagymihály város képviselőtestülete f. hó 24-én Szladek József városi bíró elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen tárgyalta a sátoralja-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságának azon átiratát, melyben felhívja a várost, hogy a fogyasztási adó címen befolyt összeget záros határidőn belül szolgáltatassa be az állampénztárba, mert ellenkező esetben a fogyasztási adó bérletére kötött szerződést felbontottnak fogja tekinteni. A képviselőtestület többek hozzászólása után a fogyasztási adó összegének a m. kir. adóhivatalba leendő beszállítását határozta el. Ez ellen csupán Horváth Sándor képviselőtestületi tag szólalt fel, aki a határozat ellen felebbezést jelentett be, amit a képviselőtestület elfogadott azzal, hogy az csak birtokon kívül tehető meg.

HIREK.

Szerencsétlenség a helybeli vasuti állomáson.

Ismét egy áldozat.

— márc. 28.

Megdöbentő, felháborító eset történt ismét a helybeli pályaudvaron.

Egy szegény, életerős fiatal férfi, aki csak néhány héttel ezelőtt vezette oltárhoz jegyesét, ismét áldozatul esett a sátoralja-ujhelyi vasuti állomáson ösmeretes sötétségnek.

A mai halálos kimenetelű szerencsétlenség hírére újra előtérbe kerülnek azok az okok, melyek a helybeli pályaudvaron eddig történt gyakori halálos baleseteknek előidézői.

Minden ember tudja és felháborodással beszél a városban arról a botrányosan hiányos világításról, mely évek hosszu sora óta dívik az ujhelyi nagy forgalmu vasuti állomáson.

Egy, a maihoz hasonló szomorú eset alkalmából már mi szóvá is tettük ezt a tarthatatlan állapotot és felhívtuk rá a miskolci üzletvezetőség figyelmét, de sajnos ebben — mint a következmények mutatják — a helybeli állomáson semmi sem történt. A rossz, gyér világítás most minden pillanatban veszélyezteteti a sok szegény, nehéz munkában sanyalódó, családos vasuti munkás életét; a pokoli sötétség a sok sinpár kö-

zött ma is csak olyan, mint volt a legutóbbi hálalos kimeneteli szerencsétlenség alkalmával.

Nem tudjuk felfogni, miért viseltek oly nagyfokú indolenciával a vasut vezetősége munkásaival szemben. Miért nem gondoskodik jobban az ezen veszélyben forgó munkások testi épségéről. Ha a maga jószántából nem teheti, miért nem tesz más lépéseket abban az irányban, hogy ezt a mai nyomoruságos világitást más, modernebb, a munkások életét sem veszélyeztető villanyvilágítás váltsa fel.

Hiszen csak nem menne tönkre az állam, ha a pályaudvaron néhány ivlámpát állítatna föl, melyek mindenestre jobban megvilágítanák a sínparók között álló és mozgó vasuti kocsik tömkelegét és az egész pályaudvar minden zegé-zugát.

Avagy helyénvalónak találja azt hogy az ivlámpák felállításával járó nagyobb kiadással szemben inkább sok szegény család menjen tönkre, sok özvegy, árva és szülő boldogsága, egyedüli támasza semmisüljön meg egy pillanat alatt semmi egyébért, csupán az általánosan ismert rossz világitás miatt?

Ezen végre is segíteni kell.

A sok szerencsétlenségnek utját kell állani. Erélyesen és a leghatározottabban követeljük, hogy a pályaudvart rövid időn belül a célnak megfelelően, villanyvilágítsák ki.

A mai esetről tudósításunkat a következőkben adjuk:

Takács István borsói lakos, kocsitoló tegnap este 10 óra tájban a nagy vasti állomáson kocsitolással volt elfoglalva. Közben társai észrevették, hogy a négy kocsitoló közül egyik a lámpása nem látható. — Nyomban utána néztek, és legnagyobb meglepetésükre Takács Istvánt a vasuti raktár közelében, a sinek között hosszában, fejével délfelé hanyat fekve találták. Élet már nem volt benne. A tolató vonat két kocsijának ütközése összeroppantotta az életerős magas férfi mellkasát.

Az esetről rögtön jelentést tettek a főnökségnek, majd a rendőrségnek. Innen éjjel után fél 2 órakor **Jurcsó Ágoston** rendőrbiztos és dr. **Stern Ármin** városi orvos jelentek meg a helyszínén.

A helyszíni szemle megtartása után Takács István hulláját vasuti munkások a köztemető hallottas kamarájába szállították, a hol ma délután boncolták föl a szerencsétlen véget ért kocsitolót. A boncolásnál jelen volt a kir. törvényszék részéről **Keresztessy Lajos** vizsgálóbíró, dr. **Molnár János** és **Moskovszki Lajos** jegyzőkönyvvezető.

A szomorú esetről Takács neje ma reggel értesült és nyomban bejött férje kihült teteméhez.

Hozzáartozói most megtették a lépéseket Takács István hullájának hazaszállíthatása iránt.

— **Személyi hir.** Dr. **Chyzer Kornél** miniszteri tanácsos, a belügyminiszterium egészségügyi osztályának főnöke folyó hó 25-én Sátoraljajuhelyben időzött s részt vett az általa alapított „Zempléni vármegyei egészségügybeliek segélyegyletének” évi közgyűlésén.

— **Kinevezések.** **Borcsányi Tivadar** sátoraljajuhelyi pénzügyi számvevősi számgyakornok a helybeli pénzügyigazgatósághoz számtiszté, — **Zajka István** díjtalan pénzügyi számgyakornok díjas számgyakornokká ugyanide kinevezetett.

— **Áthelyezés.** **Pasiut Árpád**, a sátoraljajuhelyi postahivatal távirtdosztályának vezetője, hasonminőségben a kassai központi távirtdahivatalhoz áthelyeztetett.

— **Lampionos felvonulás.** A helybeli m. á. v. gépjármű műhelyének munkásai abból az alkalomból, hogy **Rutkai Mór** volt főnökük Sátoralja-

ujhelyből áthelyeztetett — folyó hó 31-én este 7 órakor zenés lampionos felvonulást rendeznek. A menet a „Kereszt-térről” indul a gyártelepre, ahol szétoszlik. A lampionos menetet bankett követi este 9 órakor a vasuti vendéglőben.

— **Pénzügyi áthelyezések.** **Prámer Alajos** sárospataki járási számvevő a budapestvidéki pénzügyigazgatósági számvevőséghez, — **Koháry József** budapestvidéki pénzügyi számtiszt Sárospatakra járási számvevői megbízással áthelyeztetett.

— **Eljegyzés.** Dr. **Goldberger Izidor** rabbi, hitazonos eljegyezte **Klein Albert** helybeli kereskedő leányát, **Zelmát**.

— **Uj iskolaszéki elnök.** A bodrogzsádányi községi iskolához **Kristóf Lajos** bodrogolászii római kath. plébános választott meg iskolaszéki elnöknek. A népnevelés ügyét szívével viselő tevékeny lelkész működése iránt nagy reményeket táplál a község lakossága, valamint a vidék közönsége is.

— **Megfagyott márciusban.** A hideg időjárásnak a minap emberáldozata akadt **Geletka János** 49 éves, zavarkai lakos személyében. **Geletka János** f. hó 20-án az eperjesi vásárról igyekezett haza falujába. Az idő beesteledett, mikor a vármegyéinkbeli Zavacka közelében erős hóvihar érte utól. Valószínű, hogy **Geletka Eperjesen** jó vásárt csinált és e fölötti örömeiben bátoritónak több italt vett be a kelleténél, hosszú utja előtt. — Mikor a nagy havazás megindult, a viharban eltévesztette az utat, egy hófergetegbe került, mely teljesen maga alá temette. Keresésre indult társai csak hosszú idő után tudták megtalálni, de akkor már halálra fagyott a szerencsétlen ember.

— **Gözfürdő megnyitás.** A „Diana”-fürdő gőzszálya mely javítás alatt állott ma újból meglelt nyitva.

— **Elítélt kivándorlási ügynökök.** **Haraszthy Miklós** a homonnai járás főszolgabírája **Csuri Mihály** nagymihályi cipészegédet, valamint **Milkovits Gyula** homonnai bodnársegédet 15—15 nap elzárásra és 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte. Továbbá **Singer Joel** homonnai szobafestőt 2 havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre és **Loszman Sámuel** felsőhányai lakost 2 havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte. **Csuri Mihályt** még egy rendbeli kihágásáért csekély egy havi és potom 200 koronára büntette.

— **Haladunk, csinosodunk.** Csak nem régiben, lapunk egyik december havi számában mutattunk rá arra a körülményre, hogy városunk kereskedői üzleteik kirakatának rendezésére nem fordítanak kellő gondot. — Szívesen konstatáljuk, hogy felszólalásunk eredményei máris mutatkoznak, mert kereskedőink kezdenek nagyobb gondot fordítani a kirakatoknak mentől csinosabbá tételére és arra, hogy ilyen módon az üzletükben raktározott árukat mintegy előtárlják a járó-kelő közönségnek és tényleg bemutassák azon árukat, melyeket a vevő rendszerint a kirakatok útján tekinthet meg teljes szabadsággal. Kereskedőink ily irányu törekvését csakis helyeselhetjük és úgy az ő, mint a nagyközönség érdekében állóknak tekinthetjük, — mert egy csinosan, s mondhatni izlésesen és jól rendezett kirakat míg egyrészt a város külszínét emeli, másrészt a keresett árut a közönség előtt feltárja, de a kereskedőnek is hasznára válik, mert ez az ő legjobb reklámja. — Ilyen jó belátással és a közönség érdekeire kellő figyelemmel levő kereskedőről emlékezünk meg ez alkalommal, a **Szegő Sándor** Wekerle-téri női divat áruházáról, amelynek kirakata valóban leköti az uton járók figyelmét és izléses, dus berendezésével városunkban eddig páratlanul áll. Legújabbban a cég kirakatába divatbábokat állított, amelyeken élet-

hűen mutathatja be üzletének áruit, s amely báboknak és a szép divatcikknek különösen az esti fényes világitás mellett számtalan nézőjük akad. — A **Szegő cég** azért is igen helyesen járt el így, mert városunkban, ahol azt lehet mondani, hogy egy nagy átalakulás, nagyvárosias fejlődés szellője kezd lengeni, szükséges is, hogy jobb kereskedőink a kor kívánalmainak s a közönség érdekeinek mérlegelésével tegyenek meg mindent, amelylyel haladásukat dokumentálhatják.

— **Apagyilkos fiu.** **Jaczos András** juhosi gazda mult hó 25-én apjával egy lakadalomból ment haza. Amint a lakásba értek, **Jaczos** odaszólt 15 éves öccsének, hogy menjen ki az ólba és étesse meg a marhákat. Eközben végzetes gaztetet követett el a fiu az apa ellen. Össze kötötte ugyanis apja kezét-lábát és feltette a kenence tetejére onnan pedig letaszította a földre, majd lábával agy-főbe taposta. És mint aki dolgát jól végezte, ismét visszament a lakodalmas házba mulatni, ahol anyja és felesége mit sem sejtettek a történetéről. A 15 éves fiu elvégezvén dolgát, bement a házba, ahol szomorú látvány tárult elébe, atyját meg kötözve, véresen találta a földön elterülve. A megrémült fiu megszabadította a kötelekektől és magához térítette őt. A boldogtalan ember elvándorolt a csukaházi paphoz és elbeszélte a vele történeteket. Az öreg paraszt súlyos beteg lett s három heti szenvedés után behalt nehéz sebeibe. Halálos ágyán megbocsátott gyilkos fiának és sirva kérte a papot és környezetét, hogy ne jelentsek fel, hogy a kis gazdaság el ne pusztuljon. **Mártay Viktor**, a község derék lelkésze az esetet még is feljelentette a bíróságnak, hogy a negyedik parancsolatot megszegő gaz fiu büntetlenül ne járasson a földön. A hatóság megejtette a boncolást, a gyilkost pedig letartóztatta.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek **sátoraljajuhelyi műterme** naponta a n. é. k. rendelkezésre áll. — Április hó 1-én Ujhelyben **Dunky** személyesen, — és 1-én vasárnap, Sárospatakon megbizottjuk eszközli a levételeket.

— **Tanulót elfogad** előnyös feltételek mellett **Hrabéczy Kálmán** gyógyszer kereskedő Sátoraljajuhely.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szerdán, 28-án, bérletszűnetben. „Gül Baba” **Margó Zelma** felléptével.

Csütörtökön, 29-én, bérletben. **Margó Zelma** és **Hajos Elza** táncos subrett első felléptével; címszerepben **Bátosy Endrével**: „Legvitézebb huszár”, operett.

Pénteken, 30-án, bérletszűnetben: „Legvitézebb huszár”.

Szombaton, 31-én, bérletben. **M. Bácskay Julesa**, a vidék legnagyobb népszínmű énekesnőjének első felléptével: „Helyre asszony”. Kada Elek kecskeméti polgármester népszínműve.

Kapunyítás.

Az ujhelyi színház ismét visszanyerte régi, igazi képét: esténként jó színészek sikerült előadásokkal gyönyörködtetik közönségünket, mely ilyen élvezetektől már régen meg van fosztva.

Az új színtársulat f. hó 24-én mutatkozott be közönségünknek. **Micsey F. György** színészgárdáját még nem ismertük meg annyira, hogy hű és végleges bírálatot tudnánk adni róla, azt azonban, az eddigi előadások impressziójaképen már eleve jelezhetjük, hogy ez a társulat nem közönséges színvonalon áll és olyan tagokból van összeállítva, hogy tud gyönyörködtetni s élvezetes előadás-

kat produkálni. Szóval nagyon is érdemes lesz színházba járni.

Minnek is tagadnók, félve, aggodással mentünk el az első előadásra. Nem is tudjuk hamarosan, hogy mit feltettünk inkább, a közönséget-e a társulattól vagy a társulatot a közönségtől. Mert számolnunk kell azaz, hogy ez a mi ujhelyi közönségünk amellettt hogy nagyobb igényeket táplál, hozzá még meglehetősen el is van kényeztetve és ugyancsak megkritizálja a festett világot.

Komjáthynek jó társulata volt, az elvitázhatatlan. Am ennek dacára a színházba járó közönség körében mindinkább növekedett az elégedetlenkedők száma. A közönség sehogy se tudott belenyugodni abba, hogy kánikulában járjon színházba és akkor is olyan darabokat kelljen „ujdonságok” gyanánt bevenne, amelyek máshol már mindenütt leszorultak a műsorról.

Téli színi évad. Ez után vágyódott a színházlátogató közönség.

Hát ez mindenestre igen érthető és jogos kívánság volt, ám a színiügyi bizottságnak attól a gondtól fájt nagyon a feje, hogy akad-e olyan társulat, amelyik télen játszanék Ujhelyben és az igényeket is kielégítené, — másrészt pediglen egy ilyen téli társulatnak az egzisztenciáját tudná-e Ujhely város közönsége biztosítani.

Örömről szolgál konstatálni, hogy mi úgy látjuk, hogy a **Micsey F. György** színtársulata megfejttette a nagy problémát. Ennek a társulatnak a működése mellett a közönség és a színészek érdekei találkozni fognak. A közönség és a társulat meg lesznek elégedve egymással és kölcsönösen ambicionálni fogják egymást.

Akinek az igényei pediglen tulajdonosan fel vannak csigázva, azoknak szíves figyelmét felhívjuk arra az igazságra, hogy jobb egy kisebb társulat télen mint egy nagyobb nyáron. Azután meg egy nagyobb társulatot hogyan is tudna Ujhely kitarítani. Gondoljunk csak arra a sok üres házra, melyben Komjáthy társulatának is része volt. Bizony más ujhelyi kaliberű városba boldog lenne, ha olyan színiféleadásokban gyönyörködhetnének, mint aminőkben mi most is fogunk.

Ezeknek szemmel tartásával legyünk józanok a bírálatban és igazságosak az ujhelyi viszonyok iránt, mérsékeljük egy kissé igényeinket és pártfogoljuk tőlünk lehetőleg a **Micsey** jeles társulatát, mely mindenütt, ahol csak eddig működött, szeretetet és pártolást vívott ki magának.

Azt talán fölösleges is hangsúlyoznunk, hogy mihelyt alaposabban megismerjük a társulatot, ott, ahol a közönség érdekeiről lesz szó, nem leszünk kíméletesek a bírálatban és rá fogunk mutatni a hibákra és fogyatékosokra. Eddig leginkább a diszletek hiányát tapasztaltuk, erre egyéb iránt visszatérünk még.

**** Margó Zelma.** Még csak alig néhány napja van itt a **Micsey** társulata, de az ujhelyi közönség már is úgy megszerette a társulatot, hogy már hónapok óta játszanék nekünk. Sok primadonnát láttunk mi már az ujhelyi színpadon, jót is, rosszat is, de a primadonna jó tulajdonságait még senki se egyesítette úgy magában, mint **Margó Zelma**, aki szép, fényes, babókkal telt pályára tekinthet vissza. Csak épen az vetelkedhetnék vele, akire is a legjobban hasonlít, — **Komlós Emma**. Ő a társulat lelke, büszkesége, aki színt, életet, tartalmat lop még a gyengébb előadásokba is. Oly szép és temperamentumos **Gábor** diákok és oly tökéletes **János** vitéz keveset látni a vidéki színpadon, mint ő, hátha még a **Legvitézebb huszárban** meglátja a közönség, hogyan fog lelkesedni érte! Behizelgő szép hangja van, de ő nemcsak énekl, hanem játsza is a

dalaik igazi művészettel és lelkesedéssel. No meg aztán tehetségén kívül szépséggel, bájjal és keccsel is megáldotta őt Thália, nem is szólva fess, plasztikusan szép természetéről. Az ujhelyi közönség hálás hódolója a művésznőnek. Hogy színházba menjen, elég ha az ő neve rajta van a szinlapon. Mert jól tudja a közönség, hogy az ő neve, az ő szereplése egy élvezetes színházi estét biztosít.

**** Deák Gyula.** A férfi-tagok közül eddigelé a társulat komikus, Deák Gyula keltette fel legjobban maga iránt a közönség érdeklődését. A Gül Baba Mulykójában és a Postás fiú és a huga Felhő Mukijában pompás alakítást nyújtott. Mesés fiú, azt meg kell adni. Minden szerepében kedves és talpra esett, nagy szerűen kuplázik, kitűnően táncol, a szerepeit pedig úgy tudja mint a karikacsapás. Pompás partnere Margó Zelmának, ha ők ketten játszanak egy darabban, akkor annak biztosítva van a sikere. Deák különben kitűnő rendezője is a társulatnak, amit a Gül Baba előadása igazol a legfényesebben.

**** Az első előadás. Gül Baba.** A Király Színház népszerű zenés színjátékában, a Gül Babában mutatkozott be az új színtársulat operette személyzete. Szép színes keretben: zsufozásig megtelt ház előtt s lelkes hangulatban zajlott ez a bemutatkozás. Gül Baba különben is szép regéje Huszka Jenő megzenésítésében nagy tetszést aratott nálunk is. A nagy sikert ért Bob hereg után Huszkával szemben már bizonyos előítélete van a magyar közönségnek. Amit ez a tehetséges magyar zeneszerző alkot, azt érdemes meghallgatni. Gábor diák és Leila megható szerelmi története, a két ifjú szív küzdelmes szerelme, melyet Gül Baba rózsáinak édes illata tölt el határtalan vágyódással, hogy az után annál győtrőbb, kegyetlenebb és szomorubb legyen a szerelmesek sorsa, mindvégig érdekessé teszi ránk nézve a rege lefolyását, melyet még szinpatikusabbá tesz előttünk az, hogy a magyar nemzeti érzés, büszkeség és dicsőség zománya ragyog az egész darabon, szemben az idegen befolyással. Gül Baba (Timár Béla), a rózsák atyja halállal sujtja azokat, akik Allahnak szentelt kertjéből rózsát szakítanak. Gábor diák (Margó Zelma) akinek szívében szerelem kél Gül Baba leánya Leila (Kövy Juliska) iránt, nem tud ellentálni a rózsák varázsának, azért leszakít egyet. A diákot emiatt lefogják és Ali basa (Halász Ede) parancsára vérpadra akarják hurcolni. Ali basa is szerelmes Leilába és ilyen hatalmas vetélytárs mellett nem esoda, ha Gábor diák lemond a reményről, hogy Leila valaha az övé legyen. Am Leila a magyar lantos érzelmeit viszonyozza és meg is fogadja neki, hogy vagy az övé lesz, vagy senkié. Mielőtt hűséges kíséreléssel, Mukjo cigánnyal (Deák) a vérpadra vinnék Gábor diákot, teljesítik utolsó kívánságát: megnyitják előtte Gül Baba kertjének ajtaját. A kert bübajos pompája elbűvöli a diákot és szerelme még hatványozódik Leila iránt. Elképzelhető, hogy mily kin és győtrődés neki ilyen környezetből megválni, Leilától és kertből — a siralombházba menni. Végső elkeseredésében Leila megvallja atyjának a keresztény lantos iránt érzett szerelmét, ami a rózsák atyjának lelki egyensúlyát megzavarja, összetiporja a rózsákat, a rózsák elhervadnak. Ezt azután arra magyarázzák, hogy Allah nem jó szemmel nézi a diák megbűntetését, mire a magyar lantos megszabadul bilincseitől, Gábor diák győz az Ali basával vívott szerelmi csatában, Leila az övé lesz. — Ezt a szép színjátékot pompásan adta elő a Micssey F. György társulata. — Margó Zelma mesésen szép volt, ügyes volt Gábor diák szerepében. Temperamentumos, plasztikus játé-

kával, szép hangjával gyakran tapsra ragadta a közönséget és szép öltözetei is igen tetszettek. Belépőjének, a „szállj, szállj sóhajom“ és mindenekelőtt „az utolsó kívánságom“ elénk-lésével maradandó hatást gyakorolt a közönségre, volt is tapsban és ünneplésben bőven része. Méltó partnere volt Deák Gyula, Mukjo cigány, aki igen ügyes színésznek mutatkozik. Táncolni nagyszerűen tud és éneke (Daru madár) és kupléja (Cigány nóta) is igen tetszettek. Kövy Juliska kisasszonyról, reméljük, más véleménynyel is leszünk, mint a múlt máj szereplése után irhatnánk róla. Káldor Dezső a budai bíró szerepében rosszul volt maszkirozva, inkább cigánynak nézett ki, kiejtése is cigányos volt. A többi szereplők is, élén Timár Bélával, többé kevésbé jók voltak. A kórus jól működött és a darab kiállítása se hagyott sok kívánni valót maga után. Általában az előadás jól sikerült.

**** Délutáni előadás.** Vasárnap délután a Sulamith-ot adta a társulat. Az előadás nagyon is meglátszott, hogy nem tartottak próbát. Székely Anna szépen énekelte Sulamith dalait, partnere Halász Ede is meglehetősen Absolon volt, csak ne volna oly szegletes a játéka. Kövy Juliska igyekezett játszotta Abigét és Markovits Henrik szépen énekelte a Colnidrét. Deák Gyula (Zingitang) mőkáinak pedig igen hálás volt a délutáni közönség.

Vasárnap este ismét a Gül Babát adták majdnem telt ház előtt. Az előadás épen olyan jó volt mint az első este, sőt már a zenekar is teljesen bejött a kerékvágásba.

**** Postásfiú és huga.** Hétfőn újra beigazolta a társulat, hogy összevágó, jó előadást tud produkálni. A színház szépszámu közönség sokat mulatott a Postásfiú és huga ötletes előadásán, sokszor percekig zúgott a tapsvihar a szereplők kiváló alakítására. A darab maga épenességgel nem valami kiváló munka, igen hajhászsa a cirkuszi bohóságokat, de azért eléggé mulatságos. A postásfiú, Felhő Muki (Deák Gyula) színésznevét neveli hugát, Klárát (Margó Zelma), aki mindjárt érvényesítheti is tehetségét Vankay Endre (Báthory Endre) társulatánál, mer' Almay Milka (Tordai Etel), az eddigi primmadonna kevéssel dr. Csipkés (Margitay) darabjának előadása előtt sztrájkba lép és így Felhő Klári „beugrik“ a szerepébe és egyszeri fellépésével meghódítja a közönséget. A „régis csillag“ ármánykodik ugyan ellene és összepaktál a karmesterrel, hogy előadás közben hagyja el a dirigens székét, amivel sikerül is neki egy kis színházi botrányt okozni, de a színházban jelen levő Felhő Muki átveszi a dirigens botot és ha nem is menti meg a darabot, de legalábbis kedvessé teszi a színházi botrányt. A darab vége pedig az, hogy a boldog szerző feleségül veszi a boldog „új csillagot“, de talán náluk is boldogabb a derék postás, Felhő Muki. Margó Zelma és Deák Gyula remekelt ez este. Margó oly édes, fürgé és temperamentumos volt, mint egy 17 éves bakfi. Azt hisszük, hogy „végérvényesen“ be-lopta magát a közönség kegyébe. Deák Gyula pedig ördögösen élénk és jókedvű volt. Oly jól kreálta a jölkü, de e mellett okos postásfiút, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthette. Az All-rieht marsot és a második felvonásbeli duettet mesésen énekelte és táncolta Margó Zelmával. Jók voltak még Tordai Etel, Margitay, Batosy, Somogyi és mindenekelőtt Timár Béla, aki Pityke szerkesztőségi szolga szerepében kiváló karikatúra alakot mutatott.

**** János vitéz** ment kedden este, az „isten“ János vitéz, melyet már épen elég sokszor adtak Ujhelyben. Ennek dacára a színház szépen megtelt. Bizony az előadás elég gyenge volt, a kiállítás pedig egyszerűen snasz. A szereplőkről szólva újra és újra Margó Zelmát kell dicsérnünk,

kinél szebb és jobb János vitéz még nem láttunk Ujhelyben. Gyönyörű színezéssel játszta meg szerepét, szépen énekelte, kosztümjeivel pedig feltűnést keltett. Kövy Juliska kedves, csinos Iluska volt, de még mindig hisszük, hogy fogunk mi még róla jobbkat is irhatni. Káldor Dezső elég jól adta Bagót, kellemes hangja van, idővel még jó színész lehet belőle. Somogyi a francia király, Székely Anna a francia királylány szerepében megállotta helyét, bár ez utóbbi nem ritkán tultó a célon. Timár Béla jó volt, mint mindig. Tarnai Lidia (gonosz mostoha) és Halász Ede (stráza-mester) gyenge alakítást nyújtottak. Általában ez az előadás messze mögötte maradt az eddigi előadásoknak.

**** A sátoraljaujhely—eperjesi színi kerület kikerekítése.** Az ujonnan megalakult színikerületbe eddig a következő városok kérték felvételüket: Eperjes, Munkács, Kisvárd, Beregszász, Homonna, Nagymihály és Sárospatak, — előreláthatólag még Ungvár is csatlakozni fog. Ez a kerület tehát egyike lesz az ország 1 gterjedelmesebb kerületeinek s így reméljük, hogy Micssey a közelgő Virágvasárnapkor új társulatát is a kerülethez viszonyítva fogja megalakítani. Az új kerület megalakításában nagy érdemei vannak Margitai Gyula művezető titkárnak, ki fáradságot nem kimélve szorgalmazta a szomszédos városok csatlakozását.

KÖZGAZDASÁG.

*** A tokaji bor védelme.** A német birodalommal 1905. január 25-ikén megkötött pótszerződésben, mely most, március elsején lépett életbe, külön határozmányok vannak a Németbirodalomban forgalomba kerülő tokaji borokra vonatkozólag. Ezenhatározmányok szerint a tokaji borvidékhez hivatalos megállapítás szerint a következő községek területei tartoznak: Bekecs, E.-Bénye, E.-Horváti, Golop, Józseffalva, Károlyfalva, B.-Keresztur, Kisfalud, L.-Bénye, Mád, Monok, Bodrogalasi, Olaszliska, Ond, Petrahó, Rátka, Sárospatak, Sátoraljaujhely, Szegilong, Szerencs, Szőlöske, Tállya, Terezal, Tokaj, Tolesva, Kistoronya, Vámosujfalu, Végardó, Zombor, Bodrodzsadány községek.

Közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Magyarosítás hátrafelé.

A sztrókói járásban nagy garal láttak hozzá az állami iskolák felépítéséhez. Minden itt lakó magyar ember botot s mondogattuk is egymás között, most már lesz valami. Lett is eredmény, még pedig az, hogy az iskolák a szegény nép bőrére lettek felépítve s azóta hol egyik, hol a másik iskola üresen áll és nem tanítanak.

A múlt évben Hoesa és Nagybercsny község állami iskolájában a tanítás szünetelt; adtak ugyan a két községbe a tanév végével két tanítót, de az a pár napi tanítás — számításba nem jöhet. E két tanerő már kész utiprogrammal jött ide s jelezték is, hogy rövid idő alatt át lesznek helyezve. Állításuk valóban bizonyult, mert tényleg, min a kettő Pestmegyébe lett áthelyezve. Tehát csak kirándulást tettek. A folyó tanévben Nagybercsny községben, tanító hiányában ismét szünetelt a tanítás. Szomoruan tekint a pór nép a kényszer utján kiadott pénzéért az üres épültre és jogos felháborodással panaszkodnak egymásnak és bankódnak sárba vetett pénzükért.

Legutóbb egy érdekes eset történt a többek között:

A helybeli állami iskolában a homonnai tanfelügyelői kirendeltség intézkedése folytán, mint helyettes tanító működött egy szegény sorsu fiatal ember, aki már négy éve foly-

ton pályázik tanítói állásért és azt elnyerni nem képes. Fizetésének kiutalványozása helyett (amely a jövő századba esik) az a kellemetlen meglepetés érte, hogy az igazgató-tanító, aki mint kezdő és szegény sorsu kollégáját még apai gondozásba is vette — kénytelen volt vele tudatni, hogy helyette már kinevezett tanító van és ő mehet, a merre tetszik.

Az alig 4—5 kmnyire fekvő iskola Nagybercsnyen pedig valószerűleg addig marad üresen, míg arra protekciós ember nem jelentkezik.

Az ilyen állapotokra azt jegyzem meg, hogy kár volt a felekezeti kezéből kivenni a népoktatást, mert eddig a felekezeti tanítók, bárha nem is volt egyrésze okleveles tanító — tanítottak irni, olvasni, számolni, valóságuk szerint az egyház törvényeit megismerni és imádkozni, ami nézetem szerint elég egy felvidéki parasztnak.

De: hogy az „állami iskola“ feliratu épület üresen álló szobáin keresztül sivitson a szél akár csak a Sahara sivatagján, ez már nem járja. Pedig hány létért küzdő tanítónak fekszik a kérvénye a miniszterium asztalán!

Ha pedig az lenne a baj, hogy a megye területén két tanfelügyelőség működik és nem összhangzásban, akkor tényleg bevált a magyar ember közmondása:

Sok bába közt . . .

Sztrókó, 1906. március 25.

Egy tanügybarát.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

HIRDETÉSEK.

„Emulsió“

név alatt azon egynemű folyadék értendő, melyet olaj vagy zsiradék vizel való keveréke ad. A tej és tejfel természetes emulsiók, melyekben a vajzsiradék a legapróbb cseppekre van szétosztva és egyenletesen elosztva. A SCOTT-féle EMULSIÓ teljesen hasonló összetételű, amely a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamájából készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. Mindazon esetekben, mikor csukamájolaj használatát ajánlatos, a SCOTT-féle EMULSIÓ előnyben részesítendő, mert az határozottan jó ízű és a mellett igen könnyen emészthető.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivó halász“ védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbőlyeg beküldése ellenében minta üveg-gel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszerára“

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Oberndorfi répamag.

100 kg. leszállított ára 48 kor.

Gróf Teleki Arvéd uradalmában

posta: **Koncza.**

Magyar bikák, tenyésztójások, vetőmagtengeri.

Eladó kályhák.

Egy nagy **meidlingi** és egy nagy **krakói cserépkályha** — mindkettő teljesen jó karban — eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Dr. Roboz Bernát
Sátoraljaujhely.

Női kerékpár

teljesen jó karban lévő,
jutányosan eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

782/1906. tk. szám.

Hirdetmény.

Dávidvágása község telekkönyvi birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyv-könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közvé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítését is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1906. évi október 4-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1906. évi október hó 4-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kika tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1906. évi október hó 4-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Varannón, kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság, 1906. évi márczius hó 19. napján.

Kail Béla, kir. jbró.

Női divatterem Sátoraljaujhelyben.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy Sátoraljaujhelyben, a Korona-utczában ujonnan épült dr. Roboz Bernát-féle házban berendezett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat-termemet

már megnyitottam

és hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek, műhelyemben egy fővárosi elsőrendű szabást és megfelelő munkaerőt alkalmaztam, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű angol és francia divatu

ruhákat és felöltőket

saját legfinomabb kelméimből a legizlésebb kivitelben készíttetnek. Továbbá van szerencsém értesíteni, hogy divat-termemmel kapcsolatosan

női divat kalap és kész felöltő raktárt

is rendeztem be a legválogatottabb újdonságokkal.

Becses pártfogásért esedezve maradtam

kiváló tisztelettel:
Klein Samuné.

Hirdetmény.

A „S.-A.-Ujhelyi Tisztviselők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete” S.-A.-Ujhelyben 1906. évi márczius hó 18-án megtartott közgyűlésében a **szövetkezet felszámolását** határozta el, a mely körülményt köztudomásra hozzuk azon értesítés mellett, hogy felszámolókul **Dr. Szabó Sándor, Gölner Lajos és Kérészy Gyula** volt igazgatósági tagok választották meg és hogy a szövetkezet elleni követelésüket e hirdetmény háromszori megjelenésétől számított 6 hónapon belül érvényesítsék, a felszámoló bizottságnak bejelentsék. S.-A.-Ujhely, 1906. márczius hó 23. án.

A felszámoló bizottság.

162/bsp. 1906.

Sátoraljaujhelyi ker. betegsegélyző pénztár.

Meghívás.

A sátoraljaujhelyi ker. betegsegélyző pénztár

folyó évi április hó 1-én délután 2 és fél órakor

a pénztár hivatalos helyiségében (Sátoraljaujhely, Kazinezy-utca, dr. Ligeti-féle ház)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése s ennek kapesán a zárszámadások s a felmentvény fölött hozandó határozat.
2. Az igazgatóság alapszabályszerű kiegészítése.
3. Hat felügyelő-bizottsági és hat választott bírósági tagnak megválasztása.
4. A heti járulékoknak 2 százalékról 3 százalékra leendő felemelése.

Ezen közgyűlés a közgyűlési kiküldöttek számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Kelt Sátoraljaujhely, 1906. márczius hó 26-án.

A sátoraljaujhelyi ker. betegsegélyző pénztár igazgatósága.

Pályázat.

A lasztóczy, most megalakult fogy. szövetkezethez

boltkezelőül

önálló nő kerestetik.

Dijazása: első évben 400 kor., lakás, s az évi tiszta nyeresémből 5%. 100 kor. boltfűtés, világítás címén. Ezen fizetés a forgalom növekedésével emelkedni fog. A tót nyelv némi ismerete szükséges.

A boltkezelő 600 kor. biztosítékot tartozik készpénzben letenni, mely után 5% évi kamatot kap.

Pályázók személyesen jelentkezzenek **Iványi Károly**, lasztóczy plebánosnál április 10-ig.

Az igazgatóság.

Kiadó uri-lakás

f. évi május 1-től a város központján, első emeleten, teljesen elkülönített lépcsőház, előtér, előszoba, két terem, fülke, két szoba, konyha, modern kloszet. Javítások vagy átalakítások eszközöltnak.

Cím: megtudható a kiadóhivatalban.

Bérbeadó

a Fő-utca és Csalogány-köz sarkán építendő új házamban: a főutcai oldalon 3 modern bolt-helyiség; a Csalogány-közben pedig 2 mézárszéknek és 1 tejesarnoknak alkalmas helyiség és pedig f. évi április hó 15-től.

Özv. Rosenberg Sámuelné,
(S.-A.-Ujhely.)

Eladó földek.

A Szczy Lila tulajdonát képezett és Sátoraljaujhely határában fekvő szántó és rétbeli illetőségek szabad kézből eladók.

Bővebb értesítést ad **Kossuth János dr. Sátoraljaujhely.**

Francia és német nyelvtanítás.

Egy volt nevelő tanítja e két nyelvet gyorsan és legjobb eredménnyel, csekély díjazás mellett. Fölvilágosítással szolgál szivességből **Kászténbaum Lajos** ur, vaskereskedő Sátoraljaujhely.

Üzlet megnagyobbítás!

Szegő Sándor uri és női divatáruháza **Sátoraljaujhely**

a főváros mintájára berendezett és elismert elsőrangú divatüzlete jóval megnagyobbítva és elegáns próbaszalonnal kibővítve ma már méltán felveheti a versenyt bármely nagyvárosi cézeggel.

Figyelemre méltó!

Eredeti angol modellek angol **kosztümükben** 32 koronától 180 ig.

Angol aljak

== 5 koronától 90 koronáig ==
remek kivitelben.

Pongyolák:

dellin, szövet, selyem és mosó-
anyagból minden árban.

Blousok:

selyem, gyapju és mosókelmékből
még eddig nem létezett választék.

Gyermek-ruhák, jouponok, övek, ridicülök, sport sapkák, női nyakkendő ujdonságok, keztyűk, harisnyák, valódi amerikai fűzők, állandóan legnagyobb választékban.

Legjobb minőségű férfi és női fehérneműek!

== Elismert legizlésebb ruhadíszek, csipkék, aplikációk, gouvre fodrok és taffotta himzések. ==
Pontos kiszolgálás! Szabott árak!

Pályázat.

A tolcsvai izr. hitközség, heti 5 métermázsa kóser hús szükségletének, a hitközség hússzékébe való kizárólagos szállítására pályázatot hirdet. Csakis helyben, avagy egyéb orthodox hitközségben alkalmazott metsző által metszett elsőrendű kóser szép hús szállítható.

Akik a szállításra vállalkozni szándékoznak, felkéretnek, hogy ajánlataikat — amelyben a kilonkinti ár pontosan megjelölendő — folyó évi márczius hó végéig alólírt elnökségnél nyújtsák be.

Tolcsva, 1906. márczius hó 14.

Trencsényi Adolf,
hitk. jegyző.

Schönfeld Ede,
hitk. elnök.

A	G	R	A	R	I	A
	KÉRJEN					
G		MINDEN				G
R		az	GAZDA			R
A	AGRARIA-tól					A
R	ÁRJEGYZÉKEIT					R
	gőzcséplőkészletekről,					
	benzinmotorokról és					
	== vetőgépekről. ==					
	Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.					
	Levélczim:					
	AGRARIA, Budapest, Váci-ut 2.					
	Képviselettség Zemplén vármegye részére:					
	== KELETI GÉZA Sátoraljaujhely. ==					
A	G	R	A	R	I	A

CZIMBALMOK

állandó bizományi raktára

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

== hírneves gyártmányaiból ==

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módzatok.